

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Ištvankové a soudkyň JUDr. Ivany Kotrčové a JUDr. Miluše Farské v právní věci žalobce : A. G., nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupeného JUDr. Petrem Ritterem, advokátem se sídlem Olomouc, Riegrova 12, proti žalované : Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení částky 140.000,- Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2, ze dne 4.4.2014, č.j. 22C 73/2013-53,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se **p o t v r z u j e**.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal na žalované zaplacení částky 140.000,- Kč s úrokem z prodlení od 6.4.2013 do zaplacení jako náhrady nemajetkové újmy podle zák. č. 82/1998 Sb., která mu byla způsobena nezákonným rozhodnutím, usnesením ze dne 4.2.2011 o zahájení trestního stíhání pro přečin vydírání a krádeže, přičemž rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 4.4.2012 byl zproštěn obžaloby, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byl stíhán. Tvrdil, že po dobu trestního stíhání byl vystaven hrozbě uložení trestu odnětí svobody v rozmezí 6 měsíců až 4 roky, že mu trestní stíhání působilo příkoří, komplikace při organizování času pro pracovní i mimopracovní aktivity, diskomfort v partnerském a rodinném životě, ztrátu času cestováním z Prahy do Olomouce, že po určitou dobu nemohl disponovat částkou 51.721,- Kč, když orgánům činným v trestním řízení musel vydat 21.721,- Kč a 30.000,- Kč složil jako zálohu na odměnu obhájci. Žalovanou vyzval k náhradě nemajetkové újmy dopisem ze dne 3.10.2012.

Žalovaná souhlasila, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, namítala, že obecně lze mít za to, že trestní stíhání může zasáhnout do života stíhané osoby, avšak žalobce tvrzenou nemajetkovou újmu odůvodňuje pouze poukazem na horní sazbu jednoho ze stíhaných trestných činů a délkou trestního stíhání a ačkoliv jej sama vyzvala k specifikaci zásahů do jeho nemajetkové sféry, uvedl pouze další obecná tvrzení, že konstatování porušení práva, které učinila ve svém stanovisku ze dne 10.5.2013 je dostačující satisfakcí za nemajetkovou újmu, která mohla žalobci vzniknout.

Shora uvedeným rozsudkem soud I. stupně žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Po provedeném dokazování vyšel ze zjištění, že usnesením ze dne 4.2.2011 bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro přečiny vydírání a krádeže, kterých se měl dopustit dne [redacted] v [redacted] na poškozeném A. M. [redacted] že jeho stížnost proti usnesení byla zamítnuta, v rámci podání vysvětlení i slyšen jako obviněný uvedl, že je majitelem [redacted] a majitelem [redacted] že je nemajetný a jeho čistý měsíční příjem činí [redacted] Kč, že byl v minulosti vyslýchán pro [redacted]. Při jeho prohlídce byly nalezeny klíče od vozidla [redacted] hodinky [redacted], zlatý řetízek, prsten, náramek, mobilní telefon, 6 kreditních karet a finanční hotovost 21.721,- Kč, kterou dobrovolně vydal. [redacted]

V předmětném trestním řízení byla dne 30.11.2011 podána obžaloba, Okresním soudem v Olomouci byl odsouzen trestním příkazem ze dne 5.12.2011 k úhrnnému peněžitému trestu v celkové výši 40.000,-Kč, pro případ nezaplacení byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání čtyř měsíců, podal odpor, rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 4.4.2012 byl zproštěn obžaloby. Zjištěný skutkový stav soud I. stupně po právní stránce posoudil podle ust. § 5, § 13 a § 31a zák.č. 82/1998 Sb., přihlédl k judikatuře Nejvyššího soudu, dle rozsudku NS ČR ze dne 27.6.2012 sp.zn. 30 Cdo 2813/2011 týkajícího se zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se zabýval kritérii, která mohou pravidelně indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy, tj. povahou trestní věci, délkou trestního řízení, následky způsobenými trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného. Dospěl k závěru, že první předpoklad odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu, a sice vydání nezákonného rozhodnutí, je dán, že vznik nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním se předpokládá, že povaha trestného činu, který byl žalobci kladen za vinu, stejně jako hrozící trest, nijak nevybočovaly z trestních řízení, která již absolvoval a byl pravomocně odsouzen, nelze proto dovodit, že by předmětné trestní řízení na něj mělo nějaký mimořádná vliv, že délka trestního stíhání byla minimální s ohledem na potřebná skutková zjištění, znalecké posudky a výslechy svědků. Pokud jde o následky v osobnostní sféře, dovodil, že žalobce žádnou z okolností, která by měla nepříznivý následek zvyšovat neprokázal. Jeho tvrzení o vzniku újmy v důsledku nemožnosti disponovat po určitou dobu finanční částkou, měl za nevěrohodné, vzhledem k tomu, že je majitelem [redacted] v době zadržení

u sebe měl hotovost v řádech desetitisíců Kč, přijel vlastním vozidlem [REDAKCE] měl drahé hodinky, šperky ze žlutého kovu, 6 kreditních karet. Vzal v úvahu, že žalobce sám hovořil o incidentu s pánem, [REDAKCE] a který byl následně vyšetřován, že odmítl podat vysvětlení a vypovídat k věci samé, neuvěřil jeho neprokázanému tvrzení o nevládném zacházení policistů, měl za nevěrohodné jeho tvrzení, že byl omezen v dispozici s volným časem, protože se musel dostavovat k úkonům orgánů činných v trestním řízení, s ohledem na skutečnost, že skutek, z něhož byl obviněn se stal na Moravě, v místě, kde žalobce provozuje podnikatelské aktivity. Uzavřel, že přiměřeným zadostiučinění pro žalobce je konstatování porušení práva, kterého se mu od žalované dostalo a žalobu na finanční zadostiučinění proto jako nedůvodnou zamítl. O nákladech řízení rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a contrario, když úspěšné žalované náklady nevznikly.

Rozsudek napadl žalobce včasným odvoláním, namítal, že je postaven na nesprávném právním hodnocení zjištěných skutečností. Tvrdil, že po dobu trestního stíhání byl ohrožen trestem odnětí svobody 6 měsíců až 4 roky, že trestní minulost mu nepřidala na jistotě, že vše skončí podmíněným trestem, že v okamžiku, kdy podal odpor proti trestnímu příkazu musel počítat i s tím, že mu bude uložen trest citelnější. Uvedl, že se stále považuje za nemajetného, že vozidlo [REDAKCE] je staré, že na účtech ke kreditním kartám neměl prakticky žádné prostředky, že hotovost, kterou měl u sebe představovala tržbu, z níž musel odvést daně, že jeho jediným majetkem jsou v podstatě jen hodinky a šperky, že zadržováním částky cca 50.000,- Kč bylo zasazeno do jeho osobnostní sféry. Soudu I. stupně vytýkal, že neuvěřil jeho výpovědi o jeho aktivitách v Praze, ale uvěřil výpovědi o aktivitách na Moravě a že neuvěřil jeho výpovědi o nedůstojném chování policistů. Shrnul, že nemožnost disponovat částkou přes 50.000,- Kč, trávení času a náklady na cesty Praha - Olomouc, hrozba trestu až ve výši 4 roky i nedůstojné jednání policistů představují takové okolnosti, pro něž je konstatování nezákonnosti nedostatečným zadostiučiněním, že jedinou přiměřenou je satisfakce v penězích. Navrhl, aby rozsudek soudu I. stupně byl změněn tak, že se žalobě vyhovuje.

Žalovaná naopak trvala na potvrzení napadeného rozsudku pro jeho věcnou správnost.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek, včetně řízení, které mu předcházelo dle ust. § 212 a 212a odst. 1, 5 o.s.ř., aniž by ve věci nařizoval jednání, vzhledem k tomu, že účastníci s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasili (§ 214 odst. 3 o.s.ř.) a dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněno.

Soud I. stupně ve věci provedl dokazování dle návrhů účastníků (dokazování nebylo prováděno jen důkazy směřujícími k prokázání nesporných skutečností např. zaplacení zálohy advokátovi), nedostatky v tomto směru ostatně ani nejsou odvolatelem namítány, důkazy hodnotil v souladu s ust. § 132 o.s.ř., věc správně posoudil po právní stránce a dospěl k závěrům s nimiž se odvolací soud ztotožňuje. Správně dovodil, že předpoklady pro vznik odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsouzením žalobce dle zák.č. 82/1998 Sb. (dále také jen zákon) byly splněny, že dle ust. § 31a odst. 2 zákona je primární formou zadostiučinění konstatování porušení práva, že peněžitá kompenzace přichází v úvahu jen v případech, kdy vzniklou nemajetkovou újmu nelze nahradit jinak, že forma a případná výše zadostiučinění nesmí být

v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti a že přiznání peněžité kompenzace je možné jen tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému mělo peněžitého odškodnění skutečně dostat (rozsudek NS ČR ze dne 27.6.2012 sp.zn. 30 Cdo 2813/2011). Odvolací soud se shoduje s jeho závěrem, že konstatování porušení práva, kterého se žalobci již dostalo (žalobou požaduje výlučně peněžité odškodnění), je s ohledem na všechny okolnosti případu, zejména na povahu trestní věci, délku trestního řízení a možno říci minimální následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře, přiměřeným a spravedlivým zadostiučiněním, tedy že žaloba na poskytnutí peněžité kompenzace není důvodná.

Soud I. stupně správně hodnotil všechny žalobcem zdůrazňované okolnosti, které dle jeho názoru měly odůvodnit finanční kompenzaci, a které žalobce opakuje v odvolání. Odvolací soud podotýká, že tvrzení žalobce o škodě, která mu měla být způsobena nemožností disponovat po určitou dobu finanční částkou, ztráta času a náklady na cesty Praha – Olomouc, se pohybují spíše v rovině skutečné než nemajetkové škody, neboť není zřejmé, jak žalobce v osobnostní sféře trpěl tím, že finanční prostředky nevynaložil jinak, jak trpěl cestováním, které s ohledem na podnikatelské aktivity na Moravě, nutně pravidelně absolvuje. Pokud tvrdí, že po podání odporu trpěl hrozbou vyššího trestu z důvodu své předcházející trestní minulosti, je nutno připomenout, že jeho trestní minulost nelze klást k tíži žalované. Jeho tvrzení o nemajetnosti, při vlastnictví [REDAKCE] a držení věci nikoli malé hodnoty se i odvolacímu soudu jeví jako nevěrohodná, k tvrzení o nedůstojném zacházení policistů, které jako důvod peněžitého odškodnění neuváděl v rámci předběžného uplatnění nároku, ale až v průběhu soudního jednání, soudu nenabídl žádné důkazy, jeho výpověď v tomto směru nelze mít za dostatečnou a věrohodnou.

S ohledem na všechny shora uvedené důvody byl rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrzen podle ust. § 219 o.s.ř. včetně správného výroku o nákladech řízení.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a contrario, za situace, kdy žalobce neměl v této fázi řízení úspěch a žalované náklady nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2, ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, jen za podmínek stanovených v § 237 o.s.ř.

V Praze dne 3. září 2014

JUDr. Eva Ištvánková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Helga Švejdová